

Z E L E N J A K d.o.o.
za obavljanje komunalnih usluga
K L A N J E C
Trg Antuna Mihanovića 1
Tel. i fax: 049-550-109
049-550-680
e-mail: zelenjak1@kr.t-com.hr
www.zelenjak.hr
Porezni broj: 3392546
MBS: 080360541
OIB: 83090331136
IBAN: HR6023600001101232821
Broj: R-3/2018
Klanjec, 03.01.2018.

U skladu s odredbom članka 7. točke e) Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15) Jožica Dežmar, direktorica Zelenjak d.o.o. Klanjec donosi

O D L U K U
o ustrojavanju registra rizika Zelenjak d.o.o. Klanjec

I.

Ustrojava se registar rizika na razini Zelenjak d.o.o. Klanjec.

II.

Registar će sadržavati strateške rizike, operativne rizike koji imaju utjecaja i/ili su povezani sa strateškim rizicima i operativne rizike za koje se procijeni s obzirom na njihove učinke da ih je potrebno pratiti na razini institucije u cijelini.

III.

Za koordinatora koji će prikupljati informacije o operativnim rizicima i strateškim rizicima za koje se procijeni da će se pratiti na razini institucije imenuje se voditelj računovodstva i financija.

IV.

Rukovoditelji ustrojstvenih jedinica zadužuju se da upravljaju operativnim rizicima iz svoje nadležnosti i da o značajnim promjenama u vezi utvrđenih rizika izvješćuju svoje nadređene.

V.

Registar rizika sadrži elemente koji su navedeni u prilogu ove Odluke, a ažurira se jednom godišnje.

VI.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Prilog: Registar rizika

Odgovorna osoba za Zelenjak d.o.o. Klanjec
Jožica Dežmar, dipl.oec.

ZELENJAK d.o.o. KLANJEC

REGISTAR RIZIKA

I.UVOD

Upravljanje rizicima definirano je Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru kao cijeloviti proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika.

Rizici mogu nepovoljno utjecati na provedbu ciljeva poduzeća, korisnike usluga i javnost. Stoga je potrebno jasno odrediti kako takvim rizicima upravljati.

Svrha Strategije je opisati način na koji institucija namjerava implementirati sustav, pristup upravljanja rizicima, razraditi metodologiju procesa upravljanja rizicima prilagođenu specifičnostima institucije te definirati način suradnje s institucijama .

Rizik je mogućnost nastanka događaja koji može nepovoljno utjecati na ostvarenje ciljeva. Rizikom se smatraju i neiskorištene prilike ili mogućnosti za poboljšanje poslovanja.

Upravljanje rizicima od posebne je važnosti i pomoći cijelokupnoj upravljačkoj strukturi te joj treba poslužiti za odgovorno, transparentno i uspješno upravljanje finansijskim sredstvima.

U sklopu Zakona o fiskalnoj odgovornosti, pred upravljačku strukturu postavlja se odgovornost ne samo za visinu i vrstu troškova u odnosu na planirane iznose već i za postignute rezultate, odnosno za realizaciju ciljeva iz planova i programa .

Upravljanje rizicima središnji je dio strateškog upravljanja. To je alat koji rukovoditeljima pomaže predvidjeti nepovoljne događaje i reagirati na njih, odnosno usmjeriti postupke unutarnje kontrole i ograničene resurse prema ključnim funkcijama.

II. SVRHA, CILJEVI I KORISTI OD UPRAVLJANJA RIZICIMA

Svrha donošenja ove Strategije je pomoći u ostvarenju ciljeva, misije i vizije te poboljšanju sposobnosti ostvarivanja strateških ciljeva kroz upravljanje prijetnjama i prilikama te stvaranju okruženja koje pridonosi većoj kvaliteti, djelotvornosti i rezultatima u svim aktivnostima i na svim razinama.

Ova Strategija ima za cilj:

- poboljšati učinkovitost upravljanja rizicima ,
- u potpunosti integrirati upravljanje rizicima ,
- ugraditi upravljanje rizicima u procese planiranja i donošenja odluka kao standard,
- osigurati da se okvir za utvrđivanje, procjenu, postupanje, praćenje i izvješćivanje o rizicima iskommunicira i razumije na svim razinama poduzeća,
- uspostaviti koordinaciju upravljanja rizicima
- osigurati da upravljanje rizicima obuhvaća sva područja rizika,

- osigurati da je upravljanje rizicima u skladu sa Zakonom o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru

Provedbom uspješne implementacije procesa upravljanja rizicima postižu se sljedeće koristi:

- bolje odlučivanje
- upravljanje rizicima pomaže rukovoditeljima da svoje odluke usklade s realnom procjenom planiranih i neplaniranih konačnih rezultata
- povećanje učinkovitosti
- prihvaćanjem modela koji se temelji na upravljanju rizicima, kvalitetnije se odlučuje o načinu unapređenja sustava, raspoređivanju sredstava i postizanju ravnoteže između prihvatljive razine rizika i troškova kontrole
- bolje predviđanje i optimiziranje raspoloživih sredstava
- prema prioritetu se određuju projekti i raspoređuju sredstva za prikladno postupanje po utvrđenim rizicima
- jačanje povjerenja u upravljački sustav
- upravljanje rizicima nužan je dio upravljačkog procesa i njime se unapređuje proces planiranja, jer se tako ističu ključni procesi

III. STRATEŠKI I OPERATIVNI RIZICI

Za potrebe upravljanja rizicima u institucijama javnog sektora preporuka je da se rizici kategoriziraju na strateške i operativne rizike.

Podjela rizika na strateške i operativne omogućit će da se veliki broj različitih rizika s kojima se susrećemo mogu grupirati te lakše odrediti koja se razina rukovodstva primarno bavi kojom kategorijom rizika.

Strateški rizici su neželjeni događaji koji mogu utjecati na ostvarenje dugoročnih i srednjoročnih ciljeva, strateških prioriteta institucije, rizici koji imaju presudan utjecaj na dugoročnu uspješnost poslovanja.

Strateški rizici usmjereni su na šire interesne skupine, građane, krajnje korisnike usluga i dr. Upravljanje strateškim rizicima je odgovornost odgovorne osobe institucije koja za potrebe upravljanja strateškim rizicima treba usko surađivati s najvišom razinom rukovodstva

- razvoj pozitivne organizacijske kulture

STRATEŠKI RIZICI PO PODRUČJIMA U KOJIMA SE MOGU JAVITI

Financijsko/ekonomski rizici - koji mogu nepovoljno utjecati na dugoročnu financijsku održivost i stabilnost institucije (primjerice, loše planirani investicijski projekti koji stavljanjem u upotrebu/korištenje generiraju veće gubitke nego koristi, kreditna zaduženja koja se uslijed porasta kamata otežano otplaćuju, aktiviranje jamstava/garancija za institucije iz nadležnosti i sl.)

Loša naplata potraživanja , neplaćanje obveza, nemogućnost izvršenja finansijskog plana I plana nabave.

Socijalni rizici: nemogućnost naplate potraživanja zbog loših socijalnih statusa korisnika usluga, treba pomoći JLS u naplati

Zakonodavni rizici- koji su vezani uz promjenu regulative koja u velikoj mjeri utječe na promjene u poslovanju institucija, može utjecati na porast troškova poslovanja, promjene u izvorima financiranja i sl. (primjerice, primjena određenih EU direktiva) npr Zakon o gospodarenju otpadom.

Konkurentnost - rizici koji su vezani uz konkurenčnost u pružanju usluga.

Korisnici/građani - rizici koji su vezani uz mogućnost ispunjenja sadašnjih i budućih potreba, zahtjeva i očekivanja korisnika usluga u pogledu kvalitete i brzine pružanja usluge

Okoliš/klimatske promjene - rizici koji su vezani uz promjene u okolišu, klimatske promjene i učinak koji imaju na kvalitetu života građana i gospodarstvo (primjerice, zaštita od zagađenja, zbrinjavanje otpada koje mora biti u skladu sa standardima koji se mijenjaju).

OPERATIVNI RIZICI

Operativni rizici su neželjeni događaji koji mogu nepovoljno utjecati na provedbu funkcija, aktivnosti procesa u zadanim rokovima, na razinu kvalitete usluga, na propuste u primjeni Zakona i procedura.

Upravljanje operativnim rizicima je dogovornost rukovoditelja odgovornih za procese/aktivnosti odnosno rukovoditelja ustrojstvenih jedinica unutar kojih se te aktivnosti provode.

Pregled operativnih rizika, po područjima u kojima se mogu javiti

Profesionalizam i kompetencija zaposlenika rizici koji mogu biti vezani uz neprofesionalno ponašanje zaposlenika, što može biti osobito izražen problem kada zaposlenici imaju izravne kontakte s krajnjim korisnicima usluga (davanje pogrešnih ili djelomičnih informacija/uputa građanima vezano za njihova prava, kašnjenje u obradi zahtjeva građana i sl.)

Financijski rizici vezani uz propuste u finansijskom poslovanju, planiranju i izvršenju planova, -5- postupcima javne nabave i ugovaranja (primjerice, ne poduzimaju se mjere za naplatu

potraživanja, računovodstvene evidencije nisu cjelovite, institucije nemaju informaciju o mogućem ostvarivanju dodatnih prihoda, nema evidencija potencijalnih obveza, finansijski izvještaji se ne pripremaju u rokovima, neuredno vođenje knjigovodstva, neusklađenost dokumenata .

Regulatorni rizici - vezani uz nepoštivanje ili djelomično poštivanje propisa i procedura u poslovanju, što može dovesti do nepovoljnih mišljenja vanjske revizije, inspekcijskih nalaza, mogućih tužbi, sudskih postupaka i sl.

Zaštita ljudi/imovine i drugih resursa - rizici vezani uz sigurnost zaposlenika, korisnika usluga rizici vezani uz zaštitu imovine od krađa, neovlaštenog otuđenja, požara, neracionalnog postupanja i sl. Dobavljači/vanjski partneri rizici vezani uz sposobnost dobavljača da isporuče usluge/robe/radove na vrijeme i u skladu s ugovorenom cijenom, količinom, kvalitetom, da su osigurana jamstva i sl.

Tehnološki rizici vezani uz informatičke (IT) sustave, opremu, strojeve i vozila za odvoz otpada.

Rizici nepravilnosti i prijevara primjerice, dijeljenje vrijednosti nabave s namjerom izbjegavanja primjene propisanog postupka nabave i sl.

IV. CIKLUS UPRAVLJANJA RIZICIMA

Sastoje se od 4 koraka:

- 1) utvrđivanje rizika,
- 2) procjena rizika,
- 3) postupanje po rizicima,
- 4) praćenje i izvješćivanje o rizicima.

1) Prvi korak - utvrđivanje rizika

U ovoj fazi upravljanja rizicima detaljnije se pojašnjavaju pristup i metode utvrđivanja rizika te opis rizika. Ustrojstvene jedinice (računovodstvena, opći i kadrovski poslovi, komunalna služba) iz nadležnosti prilikom utvrđivanja rizika trebaju ukratko opisati rizike, uzroke i posljedice rizika, faktor rizičnosti i pokazatelje rizika koji povećavaju vjerojatnost i učinak rizika.

Treba se voditi računa da rukovodstvo ima informacije o operativnim rizicima koji mogu utjecati na realizaciju strateških ciljeva i obratno.

Strateški rizici u pravilu se utvrđuju prilikom izrade strateških dokumenata i određivanja strateških ciljeva i prioriteta. Za utvrđivanje strateških rizika mogu se koristiti podaci iz već obavljenih analiza postojećeg stanja za potrebe izrade strateških dokumenata, utvrđenih slabosti i nedostataka te procjene mogućih neželjenih događaja koji mogu nepovoljno utjecati na realizaciju postavljenih strateških ciljeva i prioriteta. Osim strateških dokumenata, izvori

informacija za utvrđivanje strateških rizika jesu i izvještaji o realizaciji strateških dokumenata, finansijski planovi, izvješća vanjske/državne revizije, te izmjene i dopune EU direktiva vezanih za područja poslovanja institucije, relevantni izvještaji koji ukazuju na promjene/trendove u područjima koja su od interesa za poduzeće i slično. Strateške rizike potrebno je utvrditi i kod donošenja odluka o investicijskim ulaganjima.

Operativni rizici se najčešće utvrđuju prilikom izrade operativnih planskih dokumenata (godišnjih planova rada, planova investicijskih održavanja, planova nabave i ugovaranja, finansijskih planova i slično). Osim operativnih planskih dokumenata, izvori informacija za utvrđivanje operativnih rizika jesu i izvješća o realizaciji operativnih planskih dokumenata, izvješća vanjske revizije, izvješća inspekcijskih nadzora, izvješća o obavljenih kontrolama na licu mjesta, informacije o poteškoćama u poslovanju drugih institucija s kojima se može raditi usporedba, informacije iz medija i slično. Izvori informacija za utvrđivanje operativnih rizika mogu biti i studije uvođenja novih informacijskih sustava.

Upitnici za utvrđivanje rizika

Za utvrđivanje strateških i operativnih rizika mogu se pripremiti i različiti upitnici putem kojih se od rukovoditelja, zaposlenika, korisnika usluga, građana, institucija s kojima se zajednički provode programi i/ili projekti, institucija iz nadležnosti i slično, mogu zatražiti dodatne informacije za potrebe utvrđivanja strateških i operativnih rizika.

Opis rizika

Utvrđene rizike potrebno je opisati na način da opis rizika obavezno sadrži informacije o:

- uzrocima rizika
- posljedicama rizika.

Opis rizika predstavlja završetak faze utvrđivanja rizika i početak faze procjene rizika. Detaljnije informacije o uzrocima i posljedicama rizika omogućit će kvalitetniju i objektivniju procjenu rizika, kao i utvrđivanje mjera za ublažavanje rizika. Primjerice, detaljnije razrađene informacije o uzrocima rizika, omogućit će lakšu procjenu vjerojatnosti nastanka rizika i utvrđivanje mjera koje trebaju biti usmjerene na otklanjanje uzroka rizika. Informacije o mogućim posljedicama rizika omogućit će lakšu Procjenu učinka rizika.

2) Drugi korak - procjena rizika

Procjena rizika uključuje procjenu učinka i vjerojatnosti nastanka rizika. Rizike treba procijeniti kako bi se mogli: - rangirati - utvrditi prioritetni rizici - osigurati informacije za donošenje odluka o postupanju s rizicima. Procjena rizika treba biti temeljena na kvalitetnim analizama mogućih uzroka i posljedica rizika, faktora rizičnosti i pokazatelja rizika. Kvalitetne analize pružaju podlogu za objektivniju procjenu rizika i određivanje adekvatnih mjera za postupanje po rizicima.

Faktori rizičnosti uključuju događaje, okolnosti, trendove, karakteristike vezane za njen poslovanje i okruženje koji ne moraju nužno biti u izravnoj uzročnoposljedičnoj vezi s rizicima, ali

kroz korelacijske odnose mogu povećati vjerojatnost nastanka i učinka rizika. Primjerice, trend porasta neplaćenih obveza ili trend porasta nenaplaćenih potraživanja ne mora nužno biti uzrok rizika dugoročne finansijske neodrživosti. Uzrok ovog rizika može biti loše pripremljena kapitalna investicija koja u budućnosti ne ostvaruje planirane prihode već generira velike finansijske gubitke.

Međutim trend porasta neplaćenih obveza ili trend porasta nenaplaćenih potraživanja ukazuje na veću vjerojatnost nastanka rizika finansijskih gubitaka i kao takav povećava rizičnost finansijske stabilnosti.

Također česte izmjene regulative, mogu se smatrati faktorom rizičnosti koji povećava vjerojatnost pojave rizika određenih propusta u primjeni nove regulative.

Izmjena regulative sama po sebi nije uzrok navedenog rizika, rizik propusta u primjeni nove regulative može uzrokovati nepoznavanje i/ili nemogućnost praćenja svih promjena od strane poduzeća na koje se regulativa odnosi. Međutim, činjenica da se regulativa često mijenja povećava vjerojatnost nastanka rizika i kao takva predstavlja faktor rizika.

Rezultati procjene biti će evidentirani u registru rizika, dok će se za mjerjenje rizika koristiti metoda vjerojatnosti rizika.

Vjerojatnost rizika 3x3 prikazana je:

VJEROJATNOST rizika :

Visoka (3) 3 6 9

Srednja (2) 2 4 6

Niska (1)

Učinak: 1 2 3 malen (1) srednji (2)velik(3)

Rizik se smatra kritičnim ako je ocijenjen najvišom ocjenom rizika (6 ili 9) u ovim situacijama: - ako predstavlja izravnu prijetnju uspješnom ostvarenju ciljeva odnosno završetku projekta/aktivnosti, sufinancijerima (projekti financirani od strane Europske unije) itd. - ako je posljedica rizika povreda zakona i propisa, - ako se dovodi u pitanje sigurnost zaposlenih, - ili u bilo kojem slučaju ozbiljnog utjecaja na ugled poduzeća.

3) Treći korak – postupanje po rizicima

Vjerojatnost i učinak rizika smanjuje se izborom prikladnog odgovora na rizik.

Rizici utvrđeni na razini ustrojstvene jedinice proslijedit će se na postupanje stručnom kolegiju na temelju dva uvjeta: - ako je rizik ocijenjen visokom razinom izloženosti (primjerice, 6 ili 9 bodova i pripada kritičnim rizicima) ili - ako se rizici (mogu se okarakterizirati zajedničkim) utvrđeni u područjima koja su od strateškog značaja, primjerice, rizici vezani uz izvršenje Strategije razvoja poduzeća, rizici vezani uz ljudske resurse ili finansijske aspekte te zahtijevaju razmatranje od strane Uprave.

. Rizike ustrojstvenih jedinica Uprava će raspraviti i ponovo procijeniti te na razini strateških ciljeva donijeti završnu procjenu otkrivenih rizika i predložiti dodatne mjere za ublažavanje rizika. Rezultat

rasprave o rizicima je Akcijski plan koji izrađuje koordinator za rizike na razini strateških ciljeva, pri čemu je važno voditi brigu da planirane radnje za smanjivanje/ublažavanje rizika moraju biti u smislu troška proporcionalne riziku.

Za svaki odgovor na rizik odgovornost za izvršenje dodjeljuje se pojedincu, po imenu, uz naznaku rokova provedbe.

4) Četvrti korak - praćenje i izvješćivanje o rizicima

Da bi se poboljšala učinkovitost upravljanja rizicima i osiguralo da su ključni identificirani i tretirani, uspostavlja se odgovarajući sustav praćenja i izvješćivanja o rizicima:

- sastanci na mjesечноj razini između voditelja ustrojbenih službi
- pisana izvješća o rizicima dostavljaju se godišnje.

Kako bi praćenje rizika i izvješćivanje bilo učinkovito, registri rizika i akcijski planovi moraju se redovito ažurirati u pogledu: - novih rizika, - rizika koji se tretiraju, - rizika koji su prihvaćeni, - rizika na koje se nije moglo djelovati na planirani način, odnosno revidirane procjene.

Da bi se poboljšala učinkovitost upravljanja rizicima koordinator za uspostavu procese priprema izvješće o upravljanju rizicima koje obuhvaća sljedeće podatke:

- o aktivnostima poduzetim na uspostavi procesa upravljanja rizicima,
- o najznačajnijim rizicima i najznačajnijim novonastalim rizicima koji su se pojavili nakon redovitog ažuriranja registra rizika,
- o utjecaju rizika na ostvarivanje ciljeva,
- o poduzetnim aktivnostima na sprječavanju/ublažavanju rizika,
- o rizicima na koje se nije moglo djelovati na planirani način.

V. DOKUMENTIRANJE PROCESA UPRAVLJANJA RIZICIMA - REGISTAR RIZIKA

Proces upravljanja rizicima je potrebno dokumentirati, a ciljevi dokumentiranja su:

- osigurati evidenciju i razmjenu informacija o rizicima i planiranim mjerama,
- pružiti polaznu točku i olakšati aktivnosti u narednom ciklusu upravljanja rizicima,
- pružiti sveobuhvatne podatke neophodne za provođenje planiranih aktivnosti,
- omogućiti kontinuirano praćenje, pregled i izvještavanje rukovodstva,

- pokazati da je proces adekvatno proveden. Za potrebe dokumentiranja procesa upravljanja rizicima koristiti se: • rizik, • kategorija rizika (strateški ili operativni), • kratak opis rizika (uzrok i posljedice), • razina ukupne izloženosti riziku (niska/srednja/visoka), • područje utjecaja rizika (i procijenjeni finansijski iznosi učinka rizika gdje je moguće), • mjere za postupanje po riziku, • odgovorne osobe za provedbu mjera i rok za provedbu. Uspostavlja se jedan registar rizi

- **Obrazac za utvrđivanje i procjenu rizika**

- **Obrazac registar rizika**

- **Obrazac za praćenje statusa rizika**

U obrascima za utvrđivanje i procjenu rizika dokumentiraju se rizici, njihovi uzroci i posljedice, faktori rizičnosti i pokazatelji rizika, rezultati procjene učinka i vjerojatnosti rizika, ukupna izloženost riziku, podaci o procijenjenim finansijskim učincima rizika (gdje je moguće) i područje učinka rizika. Obrazac registar rizika popunjava se podacima iz obrazaca za utvrđivanje i procjenu rizika, dopunjeno s informacijama o mjerama, rokovima i odgovornim osobama za postupanje po rizicima.

Registar rizika minimalno sadrži sljedeće podatke:

- rizik,
- kategorija rizika (strateški ili operativni),
- kratak opis rizika (uzrok i posljedice),
- razina ukupne izloženosti riziku (niska/srednja/visoka),
- područje utjecaja rizika (i procijenjeni finansijski iznosi učinka rizika gdje je moguće),
- mjere za postupanje po riziku,
- odgovorne osobe za provedbu mjera i rok za provedbu

Obrasci Registri rizika se ažuriraju po potrebi, a najmanje jednom godišnje, u okviru redovnog godišnjeg ciklusa upravljanja rizicima te u cilju praćenja provedbe planiranih mjera za ublažavanje rizika.

Obrazac za praćenje statusa rizika popunjava se podacima koji se prikupljaju kroz praćenje i izvještavanje o rizicima, a sadrži sljedeće podatke: • status realizacije mjera za ublažavanje rizika (provedeno, djelomično provedeno, neprovedeno), • obrazloženje ako su mjere djelomično provedene ili nisu provedene, • nova procjena ukupne izloženosti riziku, • status rizika (manja, veća ili nepromijenjena izloženost riziku), • nove mjere za ublažavanje rizika, rokovi i odgovorne osobe za provedbe u slučaju povećanja izloženosti riziku.

VI. KOORDINATOR ZA RIZIKE - ULOGE, OVLASTI I ODGOVORNOSTI U PROCESU UPRAVLJANJA RIZICIMA

Koordinator za strateške rizike - u suradnji s najvišom razinom rukovodstva – uprava organizira sastanke na kojima će se raspraviti prikupljeni podaci i rezultati obavljene procjene rizika te zajednički utvrditi listu prioritetnih strateških rizika - osigurava da se prioritetni strateški rizici upisuju u registar rizika i da se prate od strane najviše razine rukovodstva - osigurava da su podaci u registru rizika ažurirani na temelju prikupljenih podataka o stanju rizika.

Koordinator za operativne rizike - u suradnji s rukovoditeljima ustrojstvenih jedinica prikupiti podatke o operativnim rizicima koji se odnose na poslovne procese, procese javne nabave, procese vezane uz upravljanje ljudskim potencijalima, procese informatičke podrške, upravljanja imovinom i slično - organizirati dodatne sastanke s rukovoditeljima ustrojstvenih jedinica, raspraviti prikupljene podatke i rezultate procjene rizika te zajednički utvrditi listu prioritetnih operativnih rizika - osigurati da se operativni rizici za koje se procijeni da su povezani sa strateškim rizicima ili se procijeni da ih je potrebno pratiti na razini institucije upisuju u registar rizika institucije - osigurava da su podaci u registru rizika ažurirani na temelju prikupljenih podataka.

Zaposlenici - smjernice za upravljanje rizicima koriste učinkovito - osiguravaju da su identificirani rizici koji bi mogli rezultirati neispunjnjem ključnih ciljeva i zadataka - svaki novi rizik ili neodgovarajuće postojeće mjere kontrole prijavljuju nadređenom rukovoditelju - primjenjuju kontrolne mehanizme u cilju ublažavanja rizika - utvrđuju i razvijaju nove kontrolne mehanizme i planove za daljnje poboljšanje kontrola - svjesni politike koja se provodi u vezi upravljanja rizicima.

VII. KOMUNIKACIJA I IZOBRAZBA

Komunikacija unutar Zelenjak-a d.o.o. o pitanjima rizika vrlo je važna budući je: - potrebno osigurati da svi razumiju, na način koji odgovara njihovoj ulozi, što je strategija, što su prioritetni rizici, te kako se njihove odgovornosti u uklapaju u taj okvir rada (ako se to ne postigne, prikladno i dosljedno integriranje upravljanja rizicima u kulturu organizacije neće se postići i prioritetni rizici neće se dosljedno rješavati); - potrebno osigurati da se naučene lekcije i iskustvo mogu prenijeti i priopćiti onima koji mogu imati koristi od njih (npr. ako se jedan dio organizacije susretne s novim rizikom i smisli najbolji način nadzora nad njime, takvo rješenje treba priopćiti i svima drugima, koji također mogu susresti taj rizik); u tu svrhu radit će se analiza najučestalijih rizika na godišnjoj razini koja će se proslijediti svim rukovoditeljima; - potrebno osigurati da svaka razina upravljanja aktivno traži i prima odgovarajuće informacije o upravljanju rizicima u okviru svog raspona kontrole koje će im omogućiti da planiraju radnje u odnosu na rizike čija razina nije prihvatljiva, kao i uvjerenje da su rizici koji se smatraju prihvatljivim pod kontrolom.

VIII. POKAZATELI FUNKCIONALNOSTI PROCESA UPRAVLJANJA

Kako bi se proces upravljanja rizicima mogao djelotvorno pratiti, istaknut će se pokazatelji funkcionalnosti procesa upravljanja rizicima: - na godišnjoj razini registar rizika je u potpunosti pregledan i dogovorenje je upravljanje rizicima; - mjere iz Akcijskog plana provode se u okviru rokova utvrđenih za izvršenje i sve nove mjere ažurirane su u registru za ustrojstvenu jedinicu; - upravljanje rizicima je redovita stavka na sastancima unutar Uprave .

IX. PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE O RIZICIMA

Učinkovito upravljanje rizicima zahtjeva ustroj praćenja i provjera kako bi se osiguralo da se rizici učinkovito prepoznaju i procijene te da se provode odgovarajuće kontrole i reakcije. Svaki postupak praćenja i provjere također treba utvrditi:

- jesu li usvojene mjere rezultirale onime čime su trebale,
- jesu li usvojeni postupci i prikupljeni podaci za provedbu procjene bili prikladni
- nedostatke u kontrolama i mogućnosti za kontinuirano poboljšanje,
- je li bolja razmjena informacija o rizicima pomogla u donošenju boljih odluka i izvlačenju pouka za buduće procjene i upravljanje rizicima

Rukovoditelji ustrojstvenih jedinica i zaposlenici trebaju svoje nadređene obavijestiti o značajnim promjenama u vezi utvrđenih rizika, odnosno pojavi novih rizika iz djelokruga rada. Koordinatori za strateške i koordinatori za operativne rizike trebaju najmanje jednom godišnje za potrebe ažuriranja registra rizika prikupiti informacije o statusu rizika.

Koordinator za uspostavu procesa upravljanja rizicima osigurati će revidiranje procesa upravljanja rizicima na godišnjoj razini i prema potrebi ažurirati strategiju upravljanja rizicima i donijeti odgovarajuće smjernice. Rezultate praćenja i provjere koordinator za uspostavu procesa upravljanja rizicima izraditi će kroz godišnje izvješće .

Na godišnjoj razini procjenjivat će se postojeća strategija upravljanja rizicima, kako bi se osiguralo da se na vrijeme prepozna potreba za reviziju strategije i usklađenost sa standardima koje treba povremeno ponovo procjenjivati s ciljem mogućnosti poboljšanja.

Klanjec, 03.01.2018.

Odgovorna osoba za Zelenjak d.o.o. Klanjec
Jožica Dežmar, dipl.oec.